

17 Αυγούστου 1629

Ιωάννης Σομπιέσκι

Ο πατέρας του ήταν καστελάνος (φρούραρχος) της Κρακοβίας και η μητέρα του εγγονή στρατηγού: Ο Ιωάννης Σομπιέσκι γεννήθηκε στις 17 Αυγούστου 1629 και στα 25 του (1654) ήταν αξιωματικός και ερωτευμένος με την Μαρία Καζιμιερα, μόλις 13 χρόνων. Γεννημένη στη Γαλλία (1641), είχε αριστοκρατική ανατροφή που συνεχίστηκε και μετά την μετακόμιση των γονιών της στην Πολωνία. Πανέμορφη, ζωηρή και χαριτωμένη, ανταποκρίθηκε στον έρωτα του νεαρού αξιωματικού, ενός από τους πιο ωραίους Ευρωπαίους, όπως τον χαρακτήρισαν οι ιστορικοί. Οι μάχες, τους χώρισαν. Ως αξιωματικός του πολωνικού στρατού, ο Σομπιέσκι ανδραγάθησε. Ο έρωτας για την μικρή Μαρία δεν τον είχε εγκαταλείψει. Πήγε να την ζητήσει σε γάμο αλλά την βρήκε παντρεμένη. Όμως, στα 1665, ο σύζυγος της πέθανε, ενώ ο Ιωάννης έγινε αρχιστράτηγος. Παντρεύτηκαν. Ο Σομπιέσκι ήταν 36 χρόνων και η Μαρία 24.

Ο βασιλιάς της Πολωνίας, Μιχαήλ Βισνοβιέκι, έδειχνε δειλός και άβουλος, ενώ ο Σομπιέσκι γινόταν ο φόβος και ο τρόμος των Οθωμανών, τους οποίους τσάκισε σε τέσσερις μάχες, μέσα σε δέκα μέρες, τον Νοέμβριο του 1673. Στις 11 του μήνα, ο Μιχαήλ Βισνοβιέκι, πέθανε. Η Πολωνία είχε ανάγκη έναν γενναίο, αποφασιστικό και ικανό βασιλιά. Οι απανωτές νίκες του Σομπιέσκι ήταν πολύ επίκαιρες και καθοριστικές. Η Μαρία έβαλε μπροστά τις γνωριμίες της και το γαλλικό χρήμα ήρθε να ενισχύσει την υποψηφιότητά του. Ο ίδιος ο αρχιστράτηγος εμφανίστηκε στην Βαρσοβία επικεφαλής 6.000 στρατιωτών που, για την περίπτωση, ζητωκραύγαζαν στο όνομά του. Και αντίπαλος της προκοπής δεν υπήρχε. Ο Σομπιέσκι εκλέχτηκε βασιλιάς Ιωάννης Γ'. Ήταν το 1674. Οι Οθωμανοί είδαν τον Ιωάννη Σομπιέσκι γι' άλλη μια φορά μπροστά τους, στα 1675. Με 5.000 καβαλάρηδες, τσάκισε τον στρατό του σουλτάνου που αριθμούσε 20.000 άνδρες (24 Αυγούστου).

Την 1^η Απριλίου 1683, υπέγραψε συνθήκη με την Αυστρία: Σε περίπτωση που οι Τούρκοι εισέβαλαν στην αυτοκρατορία, στρατός 40.000 Πολωνών θα έσπευδε να βοηθήσει. Σε περίπτωση που εισέβαλαν στην Πολωνία, στρατός 60.000 της αυτοκρατορίας θα ενίσχυε τον Σομπιέσκι. Οι Οθωμανοί προτίμησαν την Βιέννη που την πολιορκήσαν τον Ιούλιο του

1683 με στρατό 250.000 ανδρών. Οι υπερασπιστές αριθμούσαν 20.000 άνδρες.

Ο Ιωάννης Σομπιέσκι ξεκίνησε από την Βαρσοβία επικεφαλής 25.000 ανδρών. Στην Αυστρία, ενώθηκαν μαζί του και 30.000 που ο αδελφός του αυτοκράτορα είχε συγκεντρώσει. Οι συνολικά 55.000 έπεσα σαν τυφώνας πάνω στους 250.000 του Καρά Μουσταφά και τους τσάκισαν. Ήταν 12 Σεπτεμβρίου του 1683 και ο βασιλιάς της Πολωνίας, Ιωάννης Σομπιέσκι είχε σώσει την Ευρώπη όλη από την οθωμανική απειλή. Οι μισοί άνδρες του είχαν σκοτωθεί αλλά ο ίδιος μπήκε θριαμβευτής ως επίσημος προσκεκλημένος στη Βιέννη. Όταν Ο Σομπιέσκι επέστρεψε στην Βαρσοβία, βρήκε την πρωτεύουσά του να ξεχειλίζει από υπερηφάνεια. Βρήκε και Γάλλους καλλιτέχνες και συγγραφείς να έχουν συρρεύσει εκεί για να θαυμάσουν την πόλη που ήταν η πατρίδα του σωτήρα. Βρήκε και Ιταλούς ζωγράφους, αρχιτέκτονες και γλύπτες που η φήμη του τους είχε φέρει. Ο Σομπιέσκι αγαπούσε την Γαλλίδα γυναίκα του, αγαπούσε και ότι προερχόταν από την πατρίδα της. Ο θρυλικός «Ελ Σιντ» του Κορνέιγ ([βλ. 1.10.1684](#)) ανεβάστηκε στην πολωνική σκηνή. Μπαρόκ παλάτια κτίστηκαν. Ο Ιωάννης Σομπιέσκι πέθανε στις 17 Ιουνίου του 1696, σε ηλικία 67 χρόνων.

1786: Γεννιέται ο Αμερικανός ακρίτας και πολιτικός, Ντέιβιντ Κρόκετ. Μέλος του Κογκρέσου (1827 - 31 και 1833 - 35), σκοτώθηκε από τους Μεξικανούς στο Άλαμο τον Μάρτιο του 1836.

1786: Πεθαίνει στο Πότσδαμ ο Φρειδερίκος ο Μέγας, βασιλιάς της Πρωσίας από το 1740. Τον διαδέχεται ο Φρειδερίκος Γουλιέλμος Β΄.

1929: Γεννιέται ο Αμερικανός πιλότος, Φράνσις Γκάρι Πάουερς. Το Υ-2 κατασκοπευτικό αεροπλάνο στο οποίο επέβαινε καταρρίφθηκε πάνω από σοβιετικό έδαφος το 1960, δημιουργώντας σοβαρή διπλωματική κρίση.

1943: Στον Β' Παγκόσμιο πόλεμο, αμερικανικές δυνάμεις υπό την αρχηγία του στρατηγού Πάτον κυριεύουν την Μεσίνα ολοκληρώνοντας την κατάληψη της Σικελίας.

1960: Η Γκαμπόν διακηρύσσει την ανεξαρτησία της από τη Γαλλία.

1987: Βρίσκεται νεκρός στο κελί του στο Σπαντάου, ο βοηθός του Αδόλφου Χίτλερ και μοναδικός τρώφιμος των φυλακών Ρούντολφ Ες. Κρεμάστηκε με ηλεκτρικό καλώδιο. Είχε γεννηθεί το 1894 και βρισκόταν στις φυλακές από το 1941 (αρχικά στην Αγγλία κι έπειτα στο Σπαντάου).

1988: Ο πρόεδρος του Πακιστάν, Ζία Ουλ Χακ, σκοτώνεται, όταν το αεροπλάνο στο οποίο επέβαινε εκρήγνυται λίγο μετά την απογείωσή του.

1994: Ταραχές ξεσπούν σε όλο το Λεσότο της Νότιας Αφρικής, όπου ο βασιλιάς Λέτσι Γ' διέλυσε την πρώτη, μέσα σε 20 χρόνια, δημοκρατικά εκλεγμένη κυβέρνηση της χώρας.

1998: Σε κατάθεσή του που διαρκεί πέντε ώρες, ο πρόεδρος των ΗΠΑ Μπιλ Κλίντον παραδέχεται ότι είχε «ανάρμοστη σχέση» με την Μόνικα Λεβίνσκι.

1999: Σεισμός 6,7 (κατ' άλλους 7,8) βαθμών της κλίμακας Ρίχτερ ισοπεδώνει τη Νικομήδεια ανατολικά της Κωνσταντινούπολης και καταβυθίζει παράλιες πόλεις προκαλώντας τον θάνατο πάνω από 14.000 ατόμων και τον τραυματισμό περίπου 40.000. Οι άστεγοι ξεπέρασαν τους 600.000. Η άμεσα εκδηλωθείσα ελληνική αλληλεγγύη και συμπαράσταση βοήθησε να δημιουργηθεί κλίμα προσέγγισης και συντροφικότητας. Νέος σεισμός 7,2 βαθμών, στις 12 Νοεμβρίου, ολοκλήρωσε την καταστροφή.

2017: Επίθεση ισλαμιστών με μικρό φορτηγό σε τουριστικό δρόμο της Βαρκελώνης έχει αποτέλεσμα τον θάνατο 13 ατόμων και τον τραυματισμό περίπου εκατό. Δεύτερη επίθεση, τα ξημερώματα της επόμενης ημέρας, δεν είχε θύματα. Η αστυνομία σκότωσε συνολικά πέντε από τους δράστες.

Η 17^η Αυγούστου στον πολιτισμό

17 Αυγούστου 1936

Η Ολυμπιάδα των ναζί

Στα 1931, η ΔΟΕ ανέθεσε στο Βερολίνο να οργανώσει την Ολυμπιάδα του 1936. Δυο χρόνια αργότερα (1933), ο Χίτλερ ανέλαβε πρωθυπουργός με την ψήφο του λαού. Επισκέφτηκε το Ολυμπιακό στάδιο και αποφάσισε την επέκτασή του, ώστε να χωρά 100.000 θεατές. Γνώριζε ότι είχε σπουδαία ευκαιρία για τη ναζιστική προπαγάνδα, τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό.

Τα σχέδιά του κόντεψαν να τιναχτούν στον αέρα το 1935, όταν γνωστοποιήθηκαν οι νόμοι της Νυρεμβέργης που ουσιαστικά καθιστούσαν τον αντιεβραϊσμό και τον ρατσισμό επίσημη πολιτική του κράτους.

Στην Αμερική, σηκώθηκε θύελλα διαμαρτυριών, ενώ το εβραϊκό λόμπι καλλιεργούσε την ιδέα και η αθλητική ένωση των ΗΠΑ πήρε την απόφαση να προχωρήσει σε μποϊκοτάζ των αγώνων. Ο Χίτλερ διαβεβαίωσε ότι δεν επρόκειτο να γίνουν διακρίσεις σε βάρος των Εβραίων ή των μαύρων. Και ανάγγειλε τη συμμετοχή στη γερμανική ολυμπιακή ομάδα και κάποιων εβραίων αθλητών. Με νέα ψηφοφορία και με διαφορά δυο μόλις ψήφων, αποφασίστηκε τελικά η συμμετοχή της αμερικανικής ολυμπιακής ομάδας.

Ενθουσιασμένος ο Χίτλερ προχώρησε στην πιο εντυπωσιακή ως τότε διοργάνωση, χρηματοδοτώντας με ποταμούς μάρκων την όλη υπόθεση. Η οργάνωση ήταν άψογη. Μια τεράστια καμπάνια που ζύγιζε 16,5 τόνους και είχε τρία μέτρα ύψος, στήθηκε ως έμβλημα των αγώνων. Πάνω της χαραχθηκε η φράση – μήνυμα του Χίτλερ: «Καλώ τη νεολαία του κόσμου».

Καθιερώθηκε η ολυμπιακή λαμπαδηδρομία με την Ιερή Φλόγα να μεταφέρεται από την

αρχαία Ολυμπία στο Βερολίνο με 3.840 πυρσούς από χάλυβα με φιτίλι από βραδύκαυστο μαγνήσιο και πρώτο λαμπαδηδρόμο τον Κώστα Κονδύλη.

Η κήρυξη έναρξης των αγώνων έγινε από τον ίδιο τον Χίτλερ, ενώ την ίδια ώρα 118.000 περιστέρια γέμισαν τον ουρανό. Μειείχαν 3.410 αθλητές και 328 αθλήτριες από 46 χώρες. Η λήξη, στις 17 Αυγούστου 1936, συνοδεύτηκε με την επιγραφή «Τόκιο 1940» αλλά οι αγώνες αυτοί, όπως και εκείνοι του 1944, που είχε αναλάβει το Ελσίνκι, δεν έγιναν ποτέ. Ο Β' Παγκόσμιος πόλεμος έσβησε προσωρινά την ολυμπιακή φλόγα.

1807: Το «Κλέρμοντ» γίνεται πρώτο ατμοκίνητο πλοίο (με τροχούς) που λειτουργεί: Αναπλέει τον ποταμό Χούντσον. Το κατασκεύασε ο Ρόμπερτ Φούλτον (1765 - 1815).

1893: Γεννιέται η Αμερικανίδα ηθοποιός και σύμβολο του σεξ, Μεί Γουέστ. Εξαιτίας της ερμηνείας της στο έργο «Σεξ» του Μπρόντγουεϊ, μπήκε στη φυλακή οκτώ ημέρες. Ήταν η μόνη ηθοποιός που έδωσε το όνομά της σε φουσκωτό σωσίβιο, ενώ επέμενε ότι η χρονολογία γέννησής της ήταν αυτή κι όχι το 1892 όπως αναφέρεται συχνά.

1943: Γεννιέται ο Αμερικανός ηθοποιός Ρόμπερτ ντε Νίρο (Όσκαρ για τις ερμηνείες του στις ταινίες «Νονός 2» και «Ο μαινόμενος ταύρος»).

1970: Η Σοβιετική Ένωση εκτοξεύει γύρω από την Αφροδίτη το μη επανδρωμένο διαστημόπλοιο Βένερα 7.

1996: Η Κλοντί Αντρέ Ντεσέι, η πρώτη γυναίκα από την Γαλλία που ταξίδευσε στο διάστημα, εκτοξεύεται από το κοσμοδρόμιο του Μπαϊκονούρ στο Καζακστάν σε μια επιστημονική αποστολή διάρκειας 16 ημερών, επιβαίνοντας στον διαστημικό σταθμό Μιρ της Ρωσίας.

2004: Ο 18χρονος Ηλίας Ηλιάδης κατακτά χρυσό μετάλλιο στην κατηγορία των 81 κιλών στο τζούντο, στους Ολυμπιακούς αγώνες της Αθήνας. Είναι το δεύτερο χρυσό για την Ελλάδα, μετά από εκείνο στις συγχρονισμένες καταδύσεις, στις 16 του μήνα.

2008: Οι έλληνες αθλητές κατακτούν τα πρώτα μετάλλια στους Ολυμπιακούς του Πεκίνου: Αργυρό στην κωπηλασία οι Πολύμερος/Μούγιος και χάλκινο στην ιστιοπλοΐα οι Μπεκατώρου, Κραβαριώτη και Παπαδοπούλου. Την ίδια μέρα, με άλμα 15.23 μ., η Πηγή Δεβετζή κερδίζει χάλκινο μετάλλιο στο τριπλούν.

2020: Χτυπημένος από τον κορονοϊό, σε ηλικία 85 χρόνων, πεθαίνει ο Σάββας Θεοδωρίδης, θρυλικός τερματοφύλακας του Ολυμπιακού και της εθνικής ποδοσφαίρου.

